

Regionala skärgårdsrådet

<i>Datum</i>	2019-05-28
<i>Tid</i>	10.00 - 13.00
<i>Plats</i>	Skärgårdssalen, Landstingshuset

Anteckningar

- 1 Mötet öppnas, Gustav Hemming
- 2 Ö - planer
  - a. Ornövisionen, Per-Erik Åkerman

Per-Erik presenterar bakgrund och idén till Skärgårdsgruppens arbete med Ornövisionen. I samverkan med Haninge kommun, Länsstyrelsen i Stockholm samt Region Stockholm har föreningen Ornöborna tagit fram en vision för Ornös utveckling av samhällsservice för att kunna utöka dess befolkning och besökare till 2025. Strandskyddet upplevs som ett hinder för utökad bebyggelse där den produktiva skogsmarken inte breder ut sig. Den 14e augusti 2019 besöker Jordbruksverket Ornö för att se över strandskyddet.

Länsstyrelsen i Stockholm har besökt Ornö och identifierat många platser där bebyggelse är möjlig.

Kommunen har identifierat att Ornö kan vara relevant för att genomföra en fördjupad översiktsplan. Markägaren kan söka för att kommunen får uppdrag om framtagande av detaljplan.

Till nästa Regionala skärgårdsråd önskas en fördjupning av strandskyddsfrågan. De som är inbjudna idag för att prata om ö-planer adjungeras till nästa skärgårdsråd för att fördjupa frågan.

- b. Möjavisjonen, Monica Pettersson

Möja har beviljats bidrag ur Skärgårdsmedel till att ta fram en vision för ön. Möja Företagarföreningen har under en tid diskuterat problematiken med förlust av arbetskraft och en åldrande befolkning. Även på Möja vill man se en befolkningsökning för att skapa underlag till grundläggande samhällsservice som skola, dagligvaruhandel och sjukvård. Ö för Ö projektet gav upphov till flera projektidéer som även genomförts. Möjavisjonen har pekat ut service, kommunikation, boende och arbete som sina fyra basområden. Vision Möja 2050 dokumenterar arbetets gång och målsättningen är 500 fastboende.

c. Sandhamns ö-plan, Peter Ödling

(Presentation bifogas)

Sandhamns företagarförening samlar ca 25 företag på Sandhamn. Föreningen har identifierat att Sandhamn behöver bli en attraktiv plats för besöksnäringen.

d. Finns fler aktuella öar?

Oaxen och Utö förs på tal som möjligtvis aktuella för ö-planer.

3 Återkoppling tidigare frågor

a. Skolskjuts Lilla Gräskö, SIKO

Ur tidigare protokoll: De som närvarat under rådet från kommuner som berörs av Gräskö skolskjuts undersöker närmare samverkan för att lösa skolskjutsfrågan och återkopplar på nästa råd.

Frågan bordläggs till nästa möte.

b. Avfall- och toaletter i anslutning till besöksnäring. Erfarenhetsutbyte och hur vi går vidare?

Ur tidigare protokoll: Värmdö kommun tar med sig frågan och återkommer till rådet gällande deltagande och återkoppling.

Återkoppling från Moa Öhman på Värmdö kommun där man arbetar med prov av akuta lösningar för två nya toaletter, en på Runmarö och en på Gällnö. Kommunen arbetar med testbäddar i samverkan med KTH. Man undersöker även möjligheten att arbeta med frågan om avfall och toaletter genom ett Central Balticprojekt. Om intresse finns i fler kommuner så förmedlar Christina Larsson kontakt.

4 Info från TRF

(Presentationer bifogas)

a. Handlingsprogram Landsbygds- och skärgårdsstrategin, Christina Larsson

Christina presenterar processen med att ta fram handlingsprogrammet till landsbygds- och skärgårdsstrategin. Insatsområden inom varje område i strategin prioriterades av deltagare under en workshop den 5e mars 2019. Resultatet från nästa arbetsmöte sänds till deltagarlistan för nästa regionala skärgårdsråd den 19e september för att kunna föra en öppen diskussion om insatserna.

b. Skärgårdsmedel, Christina Larsson

Christina berättar om det fortsatta arbetet med finansiering genom Skärgårdsmedel från Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholm, Norrtälje, Haninge, Värmdö och Österåker. Parterna har gått samman med insatser till en pott för projektansökningar och denna är nu nästan tom. De deltagande parterna önskar fortsatt arbete genom

Skärgårdsmedel. Om fler kommuner är intresserade av att delta anmäls intresse Christina Larsson. Projektbeskrivning bifogas.

Notera att info kring rysshärjningar och aktiviteter kring uppmärksammandet finns på: <http://ryssharjningarna.se/>

c. Bredband, Claes Palmgren via Christina Larsson

Save the date: Nationella byanätskonferensen 10 oktober 2019

d. Regionala Serviceprogrammet, Josefin Jackson

I och med övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret har Region Stockholms Tillväxt och Regionplaneförvaltning tagit över det Regionala Serviceprogrammet. Programperioden för det Serviceprogram som Länsstyrelsen tidigare tagit fram och jobbat efter 2014-2018 är förlängd och utgår 2020. De aktuella insatser som övertagits av Region Stockholm är handläggningen av det "Särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen".

e. Kartläggning företagande, Josefin Jackson

Tillväxt- och Regionplaneförvaltningen arbetar under året med en kartläggning av hinder och svårigheter för företagande i skärgården och på landsbygden i Stockholms län. Kartläggningen genomförs med enkätsvar samt djupintervjuer för att rapporteras till slutet av året.

Den 4e oktober 2019 äger Region Stockholms Landsbygdskonferens rum. Inbjudan och mer information kommer.

5 Aktuella sjötrafikfrågor, Richard Borgström & Andreas Adolfson TF

a. Aktuellt från TF

(Presentation bifogas)

Richard Borgström presenterar SL:s biljettsortiment för skärgården. De ser över eventuell kontanthantering för skärgårdsbåtarna, vilket är ett arbetsmiljöproblem.

b. Förändringar fraktbidrag och godsbokning

Waxholmsbolaget förvaltar det fraktbidrag som fördelas från Tillväxt- och Regionplaneförvaltningen. Fraktbidraget får från den 1 juni en ny portal, "Fraktbidragsportalen", där bidraget söks och information om aktören och godset registerförs.

Avtal med MediCarrier AB är uppsagt med upphörande i februari 2020.

Fartyget M/S Yxlan testkördes i vintras i Ångermanälven och klarade 50 cm is i 2 knop. Waxholm II är på Oskarshamnsväret för livstidsförlängning. Klar till sommaren 2019.

SL-kortet på Waxholmsbolagets båtar under lågsäsong är nu permanentat, nu gäller även skolkortet, ungefärlig period 15 september-15 maj.

Waxholmsbolaget marknadsför sig nu i mediekanaler inför sommarsäsongen.

Waxholmsbolaget firar i år 50 år och ställer upp ett tält för att fira på Skärgårdsbåtens dag i Vaxholm den 12 juni.

Trafikförvaltningen mottar gärna förslag om båttrafiken från kommuner, det läggs större fokus på busstrafik i dagsläget.

SIKO lyfter frågan om utökade turer på linje 14 höst. De önskar att godsbåten går två ggr/vecka. I dagsläget är det en tur. Återkopplas nästa råd.

6 Övriga frågor

a. Info från SIKO

(Presentationen bifogas)

Nilla Söderqvist presenterar problematiken med transport av bårburna eller rullstolsburna patienter med kollektivtrafiken, samt betallösningar för de som ansluter från båt till buss och inte kan använda app.

Göran presenterar SIKOs verksamhetsområden och stöd till medlemsföreningar. SIKO har nyligen startat projektet Skärgårdsmentor med syfte att stötta de som vill flytta till skärgården. Hemsidan levandeskärgård.se har tagits fram för att sprida SIKOs verksamhet för relevanta myndigheter och medlemsföreningar.

Göran förmedlar även inbjudan till Baltic Science Center, direkt efter nästa Skärgårdsråd 19 september. Buss hämtar utanför Landstingshuset kl 14.

b. Nordiska skärgårdssamarbetets vattenseminarium & Torsken och fiske-kvoter, Stellan Hamrin

Bottenläckage av fosfor har ökat drastiskt och kräver omedelbara åtgärder. Det finns idag utvecklade metoder. Internationella samarbeten krävs för att bekämpa problemet. Ca 100 vindkraftverk krävs som pumpar ned luft eller syrgas för att syresätta havsbotten. Även jordbruket måste sänka utsläppen av fosforläckagen till Östersjön.

Torskbeståndet kräver en objektiv kartering. Det förespråkas ett fiskestopp av vissa, dock inte på grund av överfiske utan kunskapsbrist. Sannolikt är inte fisket problematiken utan tiaminbrist hos fisken. Tiamin produceras i växter och förs genom näringskedjan till torsken. Tiaminbristen kan bero på luftburna föroreningar.

7 Möten 2019

Notera att rådet är förskjutet en timme.

19 september, kl. 11-14 Södertörnssalen
21 november, kl. 11-14 Skärgårdssalen